

sagt ikke for Diebliffet gaae nærmere ind herpaa.

Floug: Jeg kan være enig med den ærede foregaaende Taler i at erkende, at den høitærede Minister ved det foreliggende Lovforslag har søgt at komme Grundlovens § 93 nær, og at han ialtså er kommen den nærmere end de ærede Medlemmer i det andet Thing, som i de tvende sidste Samlinger have indbragt et Lovforslag angaaende den samme Gjenstand, men jeg nærer dog megen Tvivl om, at den høitærede Minister er kommen den nævnte Grundlovsparagraf nær nok. Grundlovens § 93 begynder med et Forbud imod Oprettelsen af Lehn, Stambuse eller Fideicommissgodser. Men hvorfor forbyder Grundloven Oprettelsen af saadanne Stiftelser for Fremtiden? Det kan fornuftigvis ikke være fordi den anseer Stiftelser af denne Art for gavnlige. Den kan altsaa ikke ansee dem for gavnlige, men den må ansee dem for en Besiddelsesform, som efterhaanden bør ophøre. Men følgende kan den følgende Deel af Grundlovens § 93 neppe heller forståes paa samme Maade, som den ærede foregaaende Taler, saavidt jeg erindrer de Bemærkninger, han som Medlem af det i det andet Thing i en foregaaende Samling angaaende denne Sag nedsatte Udvalg fremsatte i den af dette afgivne Betænkning, vil have Paragraphen forstaaet, nemlig saaledes, at det „kunne“, som findes i Paragraphens sidste Linie, skulde være et reent facultativt „kunne“. Det omtalte „kunne“ betegner efter min Formening kun Modaliteten. Det skal ved Lov ordnes, hvorledes de paagjældende Godser kunne gaae over til fri Eiendom. Men at dette skal ordnes ved Lov, deri ligger noget Mere, end om der kun havde staaet: „det kan ved Lov ordnes“. Deri ligger efter min Formening et udtryffeligt Paabud om, at en saadan Overgang skal fremmes. Spørgsmaalet er da nu, hvorvidt det foreliggende Lovforslag fremmer denne Overgang tilstrækkeligt. I saa Henseende synes det mig nu nok, at det maa erkendes, at Udvalget i det andet Thing, paa hvis i forrige Samling afgivne Betænkning som Grundlag den høitærede Minister har udarbej-

det det nu forelagte Lovforslag, var gaaet et nødvendigt Skridt videre, idet det nemlig udtalte, at paa de her foreslaaede Maader kunde Overgangen vel skee, saalænge der levede nogen nu Arveberettiget, men at der maatte sættes en Grændse for den Besiddelsesforms Vedvaren, som Grundloven selv har betegnet som ikke gavnlig, saa at Forholdet ikke skulde kunne fortsættes i det Uendelige, den Grændse nemlig, som ligger i, at de, der vare usødte ved den nye Lovs Ikrafttræden, ikke skulde kunne arve de omhandlede Godser paa den tidligere bestemte Maade, eller, rettere sagt, at, naar de tiltraadte Arven, de da tiltraadte den som fri Eiendom, hvormed iøvrigt blev at forholde efter de givne Bestemmelser. Det gjør mig ondt, at den høitærede Justitsminister ikke har villet gaae dette Skridt videre. Jeg troer, at man, naar man opfatter Grundlovens § 93 rigtig, maa ønske, at der skeer en saadan Tilføielse. Ja, jeg gaaer endog endnu et Skridt videre, men det indrømmer jeg vedkommer ikke Grundloven, idet jeg nærer Tvivl om, hvorvidt det er rigtigt at fortsætte Pengefideicommisser i det Uendelige. Jeg nærer Tvivl om, hvorvidt det ikke bør være en af Lovgivningen sat Grændse for Dispositionsretten over en Formue, om det er fornuftigt, at en Eier af en Formue skal kunne binde den til evig Tid, og om der er nogen Rimelighed for i saa Henseende at gaae ud over de Led, for hvilke han kan antages at have personlig Interesse, hvorved jeg forstaaer Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn; at der lever Tjoldesforældre, er jo en stor Sjælehed. — Det forekommer mig fremdeles, at der ligeledes i Lovforslaget kan behøves en Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes, naar Folk, der ikke ere danske Undersaatter, arve det Slags Besiddelser. Om der nemlig end kan være al mulig Grund til at tage det ømmeste Hensyn til Statens egne Borgere, som have Arveret til disse Besiddelser, saa forekommer det mig dog virkeligt ikke, at det kan være rimeligt, at Staten opretholder denne privilegerede Besiddelsesform ogsaa for Fremmede. Det forekommer mig, at der maatte kunne træffes en Lovbestemmelse, som paabød, at Ingen, der ikke besad dansk Indfødsret, kunde tiltræde en saadan Eiendom. Det